

17. Ferences levél

XVII. fejezet

Hogyan tanította boldogságos Ferenc imádkozni a testvéreket; a testvérek engedelmességéről és tisztaságáról

45 Akkoriban a testvérek kérték a szentet, tanítsa meg őket imádkozni, mert a lélek egyszerűségében járva akkor még nem ismerték az egyházi zsoltosmát. Ő erre így felelt nekik: „Amikor imádkoztok, ezt mondjátok: Mi Atyánk!” Továbbá: „Imádunk téged, Krisztus, minden templomodban, mely a földkerekségen van, és áldunk téged, mert szent kereszted által megváltottad a világot”. És a testvérek, az istenfélő mester tanítványai a legnagyobb odaadással igyekeztek teljesíteni mindent; sőt, nemcsak azt iparkodtak a tőlük telhető legteljesebb pontossággal megtenni, amit boldogságos Ferenc atya testvéri tanácsként vagy atyai parancsként mondott nekik, hanem - ha valami módon rájöhetek - azt is, amit csupán gondolt vagy tervezett magában.

A boldogságos atya ugyanis arra tanította őket, hogy az igazi engedelmesség nem annyira a kimondott, mint inkább a kitalált akarat, s nem annyira a kötelező, mint inkább az óhajtó formában kifejezett parancs teljesítésében áll. Szavajárása volt: „Ha az alattvaló testvér nemcsak meghallja az előljáró testvér szavát, hanem meg is érti parancsát, azonnal össze kell szednie magát és megtenni akaratát, amit bármi jeltől tudomásul vett.” Ha tehát valahol templom állott, még ha nem is jártak közelében, hanem csak távolból látták feltűnni, feléje fordulva földre borultak, s a test és lélek mély meghajlásával így imádták a Mindenhatót: „Imádunk téged, Krisztus, minden templomodban”, szakasztott úgy, ahogyan a szent atyától tanulták. Nem kevésbé áhítatra indító volt, hogy ahol csak keresztet vagy a kereszt jelét látták, akár földiken, akár falakon, fákön vagy kerítéseken, mindenütt ezt imádkozták.

46 Annyira eltöltötte őket a szent egyszerűség, annyira teljesek voltak az élet ártatlanságával és a szív tisztaságával, hogy a kételkedést még hírből sem ismerték. Amint egy volt bennük a hit, azonképpen egy volt a lélek, egy az akarat, egy a szeretet, s egész életüket szoros egységbe fűzte gondolkodásuk azonossága, viselkedésük tökéletes harmóniája, érények hasonlósága, értelmük összezsengése és jámbor cselekvésük egyöntetősége.

Valamikor a testvérek gyakran gyóntak egy világi papnál, aki bűnei miatt nagyon rossz hírben állott, és botrányos kicsapongásai miatt általános megvetés tárgya volt. Bár mások révén ők is tudtak a pap kicsapongásairól, nem akarták azokat elhinni róla, és a megszokott módon továbbra is nála végezték gyónásukat, aminthogy továbbra is megadták neki a papnak kijáró tiszteletet. Egy alkalommal ez a pap, esetleg másik, azt találta mondani az egyik testvérnek: „Vigyázz, testvér, ne légy képmutató!” És a testvér a pap szavára azonnal elhitte, hogy ő képmutató. Emiatt éjjel-nappal panaszkodott, és szinte magánkívül volt a fájdalomtól. Mikor társai tudakozódtak tőle, mit jelent ez a nagy szomorúság és ez a határtalan bánkódás, ő így felelt: "Egy pap ezt és ezt mondotta rólam, és azóta olyan fájdalom kínoz, hogy miatta nem tudok másra gondolni." A testvérek igyekeztek őt vigasztalni, és váltig kérték, ne értelmezze szó szerint a pap szavait. Ő azonban így válaszolt nekik: „Mit beszéltek ti, testvérek? Aki ezt nekem mondotta, pap volt. Hát hazudhat egy pap? Ha pedig nem hazudhat, minden szavát szíinigazságnak kell elfogadnunk.” És sokáig megmaradt ebben az egyszerűségben; csak a boldogságos atya szavaira nyugodott meg, aki megmagyarázta neki a pap szavait, és bölcsen tisztázta szándékait. Alig akadt testvér, aki bensőleg annyira összezavarodott volna, hogy az ő tüzes ékesszólására a felhők el nem oszoltak volna felette, és a verőfény vissza nem tért volna életébe.

1Cel 45-46

Átgondolom:

1. E 17. fejezetben Celánói Tamás bevezet minket abba a világba, ahol megérthetjük, mi táplálta és tartotta össze, már a kezdetektől, azt az evangéliumi életet, amit Szent Ferenc és társai igyekeztek megélni. Ez nem más mint az imádság. „*Akkoriban a testvérek kérték a szentet, tanítsa meg őket imádkozni...*” Milyen szép, annyira evangéliumi emberek akartak lenni, hogy mindenben követni óhajtották Krisztus Urunkat és annak tanítványait. Ezért, amint az apostolok egyetlen Mesterüket, Jézust kérték, hogy tanítsa

meg őket imádkozni, úgy az ő példájukra (Lk 11,1), az első testvérek attól akarnak megtanulni imádkozni, akin legtokéletebben látták kirajzolódni Jézus lelkületét. Ő pedig Szent Ferenc.

Menyire vagyok annak tudatában, hogy az evangéliumi élet igazi fenntartója a rendszeres és helyes imádság? Én tudok imádkozni? Elmondhatom ezt magamról? Az elmúlt évek alatt elmondhatom, hogy fejlődtem az imádkozás terén? Kitől tanultam meg felemelni lelkemet Istenhez, illetve felfedezni Őt szívem templomában? Van valaki, akitől tanácsot szoktam kérni a helyes imádkozással kapcsolatban? Vagy szégyellek más ilyen kérdésekkel felkeresni? Azt gondolom, hogy az ima magától kellene menjen?

2. Mint közösségi ima a zsolozsma – az Egyház hivatalos imája – igen áldásos módon tudja segíteni az ember lelkét Isten dicséretében és a Vele való találkozásban. De mivel, a testvérek „akkor még nem ismerték az egyházi zsolozsmát. Ő (Szent Ferenc) ...így felelt nekik: „Amikor imádkoztok, ezt mondjátok: *Mi Atyánk!*” (Lk11,2). Újból megbizonyosodhatunk arról, hogy jól döntöttek Ferenc első társai, amikor őt választották közvetlen mesterüknek. Ez az egészen evangéliumi ember lépésről lépésre azt teszi és szóról szóra azt igyekszik mondani, amit Jézus Krisztus tett és mondott. Ő is mint első és legfontosabb imádságként a Miatyánkot tanítja meg társainak. Kérdezhetnénk: de hát meg kellett tanítani azt az imát, amit a keresztyén ember a legtöbbször szokott elmondani? Még ezt sem tudták? Bizonyára ismerték és használták is nap mint nap. Mégis újból meg kellett tanulniuk. Nem annyira annak szavait, hanem azt, ami mögöttük van. Vagyis, hogy Kit is szólítunk meg általa, hogy mire hívott meg minket az, akit Atyának nevezünk, mi kell legyen a helyes értékrend életünkben és mindezt Jézus lelkületével átímadkozni.

Számomra mit jelent a Miatyánk imádság? Menyire van jelen a mindennapjaimban? Vagy már unom? Hogy szoktam elimádkozni, milyen lelkülettel? Csak darálom a szavakat, hogy legyek túl rajta, vagy ott tudok lenni teljes énemmel ebben a páratlan imában, amit maga Jézus tanított meg nekünk? Van, olyan emlékem, amikor igen kedvesnek és közelinek éreztem ezt az imát és azt, Akit megszólítok általa? Ha igen, mikor volt, minek a hatására és esetleg tudnám újból olyan bensőségesen, örömmel, hittel, bizalommal elimádkozni? Mi kellene ehhez?

3. Az imádságnál maradva, Szent Ferenc ebben a fejezetben még megtanít szerzetestársainak egy rövid imát, amit máig, naponta többször is elmondanak a ferencesek. Így szól: „*Imádunk téged, Krisztus, minden templomodban, mely a földkerekségen van, és áldunk téged, mert szent kereszted által megváltottad a világot*”. Ez a mindössze egy mondatból álló ima, képes az ember szívét ott tartani Jézus jelenlétében. Illetve, ha onnan valami oknál fogva eltávozott, újból és újból Hozzá visz vissza. Hiszen két olyan fontos dolgot fogalmaz meg, ami elmondja ki nekünk Jézus, illetve, hogy mindent felülmúló szeretetében mit tett értünk. Először is: „*Imádunk téged, Krisztus, minden templomodban, mely a földkerekségen van...*” Ebből a megérhetjük: Jézus ott vár ránk minden templomban – ahol Oltáriszentséget őriznek – mint lelkünk egyetlen igazi tápláléka, aki: Úr, Szabadító, Élet, Barát, Társ, Jegyes... Vele találkozhatunk, aki megígérte: „*És íme, Én veletek vagyok minden nap a világ végéig.*” (Mt28,20)
Másodjára: „*...áldunk téged, mert szent kereszted által megváltottad a világot.*” Ennek az imának a második része segít abban, hogy ne hogy elfelejtsük mit tett értünk Jézus a kereszten. Irántunk való szeretetének legnagyobb jelét látjuk benne. Ez az ima segít felemelnünk tekintetünket a keresztre és látnunk azt, hogy „mennyit érünk” Istennek. Életét adta értünk. Aki ezt tudja és engedi, hogy átjárja bensejét, az mindig minden nyomorúságból fel fog tudni állni és magasztalni fogja Istent.

Hogyan szoktam elmenni egy templom, vagy egy kültéri/útszéli kereszt mellett? Hatással van rám valamelyik is? Csak építészeti, művészeti szempontból tekintek rájuk, vagy imára, esetleg keresztvetésre indítanak? Belépve a templomba, mennyire él bennem az a boldog meggyőződés, hogy itt, tényleg jelen van Jézus, egészen különleges módon találkozhatom Vele? Van-e kereszt a szobám falán, amire feltekinthetek és újból megtudhatom kihez tartozom, „mennyit érek”, és hálaadásra indíthatom a lelkem?

Feladat:

1. Ma, vagy az elkövetkező napokban időt szánok arra, hogy átgondoljam imaéletemet. Megnézem mennyire mondhatom azt, hogy van egy jól felépített imaéletem mely segít és ösztönöz megélni az evangéliumok tanítását.

Ezt követően megpróbálom felidézni, hogy ki volt az a személy, akitől a legnagyobb segítséget kaptam a helyes imádkozás terén, újból magamévá teszem tanítását-tanácsát és elmondok érte egy imát.

Végül, Isten jelenlétében megpróbálom megérteni mire is volna szükségem a jelenben, hogy növekedhesek az imádság terén, és az első ferences testvérek példájára keresek egy számomra hitelesen imádkozó embert, akitől tanácsot kérhetek.

2. Három egymást követő nap, az általam kiválasztott legalkalmasabb időben – amikor tudom, hogy senki nem fog megzavarni – elimádkozom egyszer a Miatyánkot. Először is: tudatosítom, hogy kit fogok megszólítani, majd a lehető leglassabban-tagoltabban elkezdem mondani az imát és meg-megállok, elidőzöm azon szavaknál, melyek különösen is megérintenek. Az ima végén szólítam meg saját szavaimmal a Mennyei Atyát, köszönjem meg, hogy a gyermeke lehetek, hogy mindig meghallgat és megadja nekem és minden embernek azt, amire leginkább szükségünk van. De a Miatyánk után maradhatok csendben is, engedve, hogy Isten szólhasson, ha úgy gondolja.

Ezentúl megpróbálom sokkal tudatosabban elmondani ezt a rendkívül értékes imádságot.

3. Törekedni fogok arra, hogy mától soha ne menjek el közömbösen egy templom, vagy egy útszéli kereszt mellett. Inkább megpróbálom kifejezni, hogy megértettem mit üzen általuk nekem az Úr, és tanúságom-válaszom jeléül keresztet rajzolok magamra, áldva a Szentháromságos egy Isten irántam tanúsított szeretetét. Vagy, elmondom a ferences testvérek imádságát: **„Imádunk téged, legszentebb Urunk, Jézus Krisztus, itt és a világon lévő minden templomodban, és áldunk téged, mert szent kereszted által megváltottad a világot.”** (a mai használatban lévő szöveg)

